07/09/2022

Κίνητρα και αντικίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο

/ Επικαιρότητα

"Πάγο" στις προσλήψεις και την συμμετοχή στην κινητικότητα για τους φορείς του Δημοσίου που δεν εφαρμόζουν στοιχειώδη μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας εξετάζει η κυβέρνηση, ενώ παράλληλα σχεδιάζονται κίνητρα και για τους πολίτες που θα επιτυγχάνουν εξοικονόμηση ενέργειας.

Αυτά προκύπτουν από τις δηλώσεις των υπουργών Εσωτερικών Μάκη Βορίδη και Περιβάλλοντος και Ενέργειας Κώστα Σκρέκα στη σημερινή συνέντευξη Τύπου για την παρουσίαση μέτρων για την εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο.

Όπως ανέφερε ο κ. Βορίδης, τα μέτρα ενεργειακής εξοικονόμησης που πρέπει να εφαρμοστούν προβλέπονται ήδη σε Υπουργική Απόφαση που εκδόθηκε τον Ιούλιο και περιλαμβάνουν στοιχειώδεις ενέργειες όπως ο ορισμός ενεργειακού υπεύθυνου για κάθε κτίριο, η συντήρηση των συστημάτων ψύξης / θέρμανσης, η απενεργοποίηση του φωτισμού και των συσκευών όταν δεν χρησιμοποιούνται, ο φυσικός αερισμός του κτιρίου κ.α.

“Από τους 2495 φορείς του Δημοσίου μόνο οι 221 έχουν ορίσει ενεργειακό υπεύθυνο”, ανέφερε ο κ. Βορίδης σημειώνοντας ότι πλήθος φορέων μπορεί να είναι πολύ μικρές οντότητες (π.χ. σχολικές επιτροπές) που δεν έχουν την ίδια βαρύτητα στην κατανάλωση με ένα υπουργείο. “Εν πολλοίς τα περισσότερα υπουργεία και 90 Δήμοι έχουν συμμορφωθεί αλλά πρέπει να συμμορφωθούν και οι εποπτευόμενοι φορείς”, είπε. Σημείωσε ωστόσο πως “πέρα από το οικονομικό υπάρχει και ένα ηθικό ζήτημα: όταν βρισκόμαστε στην σημερινή κατάσταση και δεχόμαστε επίθεση και ζητάμε από όλους εξοικονόμηση ενέργειας δεν μπορεί να μην πρωτοστατεί το Δημόσιο και οι φορείς του”. Για τους λόγους αυτούς πρόσθεσε ο υπουργός, θα εξεταστεί αν οι φορείς του Δημοσίου που δεν έχουν συμμορφωθεί, θα ενταχθούν ή όχι στον προγραμματισμό των προσλήψεων που θα κυρωθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στα τέλη Σεπτεμβρίου όπως και στον δεύτερο κύκλο κινητικότητας που ξεκινά τον Οκτώβριο. “Θα είμαστε αυστηροί στο ζήτημα αυτό, γιατί ζητάμε κάτι αρκετά απλό”, κατέληξε ο κ. Βορίδης.

Ο κ.Σκρέκας επεσήμανε ότι τον τελευταίο χρόνο η Πολιτεία έχει διαθέσει πάνω από 8 δισεκ. Ευρώ για τη στήριξη νοικοκυριών και επιχειρήσεων ενώ με τον μηχανισμό ανάκτησης κερδών των ηλεκτροπαραγωγών που τέθηκε σε εφαρμογή τον Ιούλιο, έχουν εξασφαλισθεί πάνω από 1,5 δισεκ. ευρώ που διατίθενται για επιδότηση των καταναλωτών. Πρόσθεσε ότι το επόμενο διάστημα θα υπάρξουν επικοινωνιακή καμπάνια και συγκεκριμένες συστάσεις για εξοικονόμηση ενέργειας στα νοικοκυριά, ενώ μελετώνται σχήματα οικονομικών κινήτρων που θα συνδυάζονται με τη μείωση της κατανάλωσης στα νοικοκυριά και πιθανώς και στις επιχειρήσεις.

Αναφερόμενος εξάλλου στο προσεχές Συμβούλιο Υπουργών Ενέργειας, μεθαύριο Παρασκευή, όπου θα συζητηθούν μέτρα αποκλιμάκωσης των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης, σημείωσε ότι η Ελλάδα θα ζητήσει από την ΕΕ να λάβει γενναίες αποφάσεις που θα ανταποκρίνονται στο μέγεθος της κρίσης. “Η Ευρώπη καθυστέρησε, έχουμε ξεπεράσει το σημείο μηδέν, είναι αδιανόητη οποιαδήποτε αναβλητικότητα. Οι ελληνικές προτάσεις πρωταγωνιστούν στην ατζέντα. Στις προτάσεις της επιτροπής περιλαμβάνονται και οι εκδοχές του ελληνικού μηχανισμού ανάκτησης των υπερεσόδων από τους ηλεκτροπαραγωγούς που έχει

ήδη υιοθετηθεί από τη Γερμανία όπως ανακοίνωσε ο καγκελάριος Σολτς", είπε.

Ο κ. Σκρέκας ανέφερε ότι η κατανάλωση ενέργειας στο Δημόσιο, σε 212.000 εγκαταστάσεις της γενικής κυβέρνησης, ήταν 4450 γιγαβατώρες το 2020, αυξήθηκε κατά 20 % σε 5.340 γιγαβατώρες το 2021, που αντιστοιχεί στο 10,8 % της συνολικής κατανάλωσης στη χώρα, και το 2022 αναμένεται να διατηρηθεί στο περυσινό επίπεδο. Στόχος των παρεμβάσεων είναι η μείωση της κατανάλωσης κατά 10 %. "Υπάρχει η πιθανότητα η ΕΕ να αποφασίσει υποχρεωτική μείωση της κατανάλωσης φυσικού αερίου κατά 15 %. Η εξοικονόμηση ενέργειας βοηθά αφενός στην απεξάρτηση από το ρωσικό φυσικό αέριο και αφετέρου στη μείωση των λογαριασμών", τόνισε ο υπουργός, σημειώνοντας ότι τον Ιούνιο και Ιούλιο καταγράφηκε μείωση της κατανάλωσης φυσικού αερίου κατά 22 και 14 % αντίστοιχα ενώ τον Ιούλιο μειώθηκε κατά 13 % η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας.

Ανήγγειλε επίσης ότι τη Δευτέρα θα ξεκινήσει η πλατφόρμα του προγράμματος "Ηλέκτρα" για την ενεργειακή αναβάθμιση 2,5 εκατ. τετραγωνικών μέτρων κτιρίων του Δημοσίου και ευρύτερου Δημόσιου τομέα.

Ο Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ και Κυβερνητικός Εκπρόσωπος Γιάννης Οικονόμου σημείωσε ότι η στήριξη των καταναλωτών από την κυβέρνηση θα είναι διαρκής και δυναμική, με σχέδιο που διαρθρώνεται σε δύο άξονες: να μειωθεί το αποτύπωμα των αυξήσεων και να επιτευχθεί εξοικονόμηση ενέργειας. "Η κυβέρνηση έχει αποδείξει ότι αξιοποιούμε με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο τους πόρους που υπάρχουν και σε αυτή την κατεύθυνση θα συνεχίσουμε", κατέληξε.

Θ. Σκυλακάκης: Τα κίνητρα και τα αντικίνητρα του ΥΠΟΙΚ στο δημόσιο για την επίτευξη του στόχου μείωσης κατά 10% του ενεργειακού κόστους

Σειρά κινήτρων και αντικινήτρων στο δημόσιο για την επίτευξη του στόχου για μείωση 10% του ενεργειακού κόστους, ανακοίνωσε πριν λίγο, κατά τη διάρκεια της συνέντευξης Τύπου όπου παρουσιάστηκαν τα μέτρα για την εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημόσιο, ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Θόδωρος Σκυλακάκης.

Ο υπουργός ανέφερε ότι «το Δημόσιο πλήρωσε 700 εκατ. ευρώ για ηλεκτρική ενέργεια στη ΔΕΗ, το 2021. Το ποσό αυτό, θα είναι σημαντικά μεγαλύτερο το 2022. Συνεπώς, η εξοικονόμηση ηλεκτρικού ρεύματος, και στο Δημόσιο, είναι απόλυτα αναγκαία για να προσαρμοστούμε στα νέα δεδομένα που έχει δημιουργήσει η ενεργειακή κρίση. Η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από φυσικό αέριο, κατά 30%-40%, του οποίου η τιμή έχει εκτοξευτεί. Είναι 10 με 15 φορές πιο

ακριβό, συγκριτικά με την προ ενεργειακής κρίσεως χρονική περίοδο. Θα πρέπει, λοιπόν, να μειώσουμε την εισαγωγή πανάκριβου φυσικού αερίου, που επιβαρύνει στην περίπτωση του Δημοσίου, ευθέως, τον φορολογούμενο. Επίσης, είναι αναγκαία αυτή η πρωτοβουλία, έτσι ώστε σε περίπτωση διακοπής της ροής του ρώσικου φυσικού αερίου να υπάρχει περισσότερη διαθέσιμη ενέργεια για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις».

Η ΚΥΑ για την εξοικονόμηση

Παράλληλα σημείωσε ότι, «σε Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ – ΦΕΚ Β3424/2-7-2022) έχουμε εξειδικεύσει τα μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας σε κτίρια και εγκαταστάσεις φορέων του δημοσίου τομέα.

Ο στόχος αναφορικά με τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ορίστηκε στο 10% τουλάχιστον, σε σχέση με τις καταναλώσεις της ίδιας χρονικής περιόδου του 2019, για τον πρώτο χρόνο εφαρμογής των μέτρων. Για τα επόμενα έτη ο στόχος θα επαναπροσδιοριστεί».

Στα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας περιλαμβάνονται πρωτοβουλίες, όπως για παράδειγμα:

– Συντήρηση συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, συμπεριλαμβανομένων των κλιματιστικών μονάδων, τουλάχιστον μία φορά κατ’ έτος.

– Καθορισμός εσωτερικής θερμοκρασίας κτιρίων (μέγιστης/ελάχιστης). Η εσωτερική θερμοκρασία των κτιρίων γραφείων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα, κατά τη θερινή περίοδο τηρείται στους 27ο C και κατά τη χειμερινή στους 19ο C.

– Απενεργοποίηση ψύξης/θέρμανσης σε χώρους και ώρες που δεν υπάρχουν εργαζόμενοι.

– Απενεργοποίηση εξοπλισμού γραφείου και φωτισμού σε χώρους και ώρες που δεν υπάρχουν εργαζόμενοι.

– Χρήση του νυχτερινού αερισμού το καλοκαίρι και κατάλληλη σκίαση των κτιρίων, ανάλογα με την εποχή και μέτρα εξοικονόμησης σε ό,τι αφορά στον οδοφωτισμό και στην χρήση ηλεκτροφόρου εξοπλισμού.

Πλατφόρμα εφαρμογής

Η παρακολούθηση υλοποίησης των δράσεων και της πορείας των καταναλώσεων

ηλεκτρικής ενέργειας για την επίτευξη του στόχου μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας, τουλάχιστον κατά 10%, γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας: publicenergysavings.gov.gr, η οποία έχει τεθεί σε λειτουργία.

Για την εφαρμογή των μέτρων στα κτίρια, τις εγκαταστάσεις και τις υποδομές του δημοσίου τομέα ακολουθείται η εξής διαδικασία:

Η σύνδεση, κατά την αρχική πιστοποίηση εισόδου στην εφαρμογή, γίνεται από τον υπεύθυνο ενεργειακών υποδομών/εγκαταστάσεων του φορέα.

Για τον σκοπό αυτόν, αξιοποιεί τους μοναδικούς κωδικούς – διαπιστευτήρια (taxisnet) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, που αφορούν στον Α.Φ.Μ. κάθε φορέα.

Μετά την αρχική πιστοποίηση, η είσοδος κάθε φορέα στην εφαρμογή πραγματοποιείται από τους διοικητικούς υπευθύνους (για το σύνολο των εγκαταστάσεων κάθε φορέα ορίζονται ένας ή περισσότεροι).

Σε αυτή την περίπτωση, η σύνδεση γίνεται με τη χρήση των «Κωδικών Δημόσιας Διοίκησης» της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Η ηλεκτρονική διασταύρωση των απαραίτητων στοιχείων για την παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας στο Δημόσιο και της πορείας των καταναλώσεων ηλεκτρικής ενέργειας πραγματοποιείται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης.

Στόχος μας είναι η αλλαγή συμπεριφοράς, σε σχέση με την επιμέλεια διαχείρισης της ενέργειας. Για παράδειγμα, όταν υπάρχει αρκετό ηλιακό φως δεν χρειάζεται να έχουμε ανοιχτά τα φώτα στο κτίριο. Τα φώτα στους διαδρόμους δεν θα έπρεπε να είναι αναμμένα, εάν δεν υπάρχει κάποιος εργαζόμενος. Όταν δουλεύει η κεντρική θέρμανση και επιτυγχάνεται ικανοποιητική θέρμανση στο κτίριο, δεν υπάρχει λόγος να λειτουργούν, παράλληλα, τα air condition. Στις αθλητικές εγκαταστάσεις, οι θερμαινόμενες πισίνες εάν σκεπάζονται καταναλώνουν πολύ λιγότερη ενέργεια. Ένας χώρος, όπου δεν υπάρχει επισκεψιμότητα δεν χρειάζεται να θερμαίνεται ή να φωτίζεται τις ώρες που παραμένει κλειστός, κ.ά.

Κίνητρα και αντικίνητρα για την εφαρμογή των μέτρων από πλευράς Υπουργείου Οικονομικών

Πρώτον, για όσο καιρό ένας φορέας δεν εφαρμόζει, διοικητικά, την παραπάνω ΚΥΑ περί εξοικονόμησης ενέργειας, δεν θα αξιολογούνται αιτήματα για ενισχύσεις από το τακτικό και ειδικό αποθεματικό και για πρόσθετη χρήση ταμειακών διαθεσίμων, τόσο για κάλυψη του πρόσθετου ενεργειακού κόστους όσο και για άλλες έκτακτες δαπάνες, μη αναγκαστικού χαρακτήρα. Πρακτικά αυτό θα συμβαίνει, για παράδειγμα, σε περιπτώσεις παράληψης διορισμού διοικητικών και ενεργειακών υπευθύνων, αλλά και μη εκτέλεσης των καθηκόντων από τους διορισθέντες.

Δεύτερον, για τους Δήμους η εξοικονόμηση ενέργειας, κατά 10%, αποτελεί δεσμευτικό στόχο ειδικά σε ό,τι αφορά στον οδοφωτισμό. Όπου ο στόχος δεν επιτυγχάνεται, το Κράτος δεν θα ενισχύσει οικονομικά τους Δήμους για τους λογαριασμούς ενέργειας στο δεύτερο εξάμηνο του έτους, όπως έκανε στο πρώτο. Δεν μπορεί ο Έλληνας φορολογούμενος να επιβαρύνεται για τις δαπάνες οδοφωτισμού που αφορούν στον Δημότη και είναι ανταποδοτικές -ειδικά με τις σημερινές, ακραίες τιμές ενέργειας- αν δεν υφίσταται μια επαρκής προσπάθεια εξοικονόμησης από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Τρίτον, για όσες υπηρεσίες του Δημοσίου προβλέπεται μπόνους, θα προστεθεί ο στόχος να πετύχουν και εξοικονόμηση της κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος κατά 10% το τελευταίο τρίμηνο του έτους (συγκριτικά με το αντίστοιχο περυσινό χρονικό διάστημα). Βασική προϋπόθεση σε σχέση με την στοχοθεσία θα είναι να μην υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στις πραγματικές ενεργειακές ανάγκες του φορέα, π.χ. λόγω διαφορετικών καιρικών συνθηκών κ.λπ.

Τέταρτον, όσες Υπηρεσίες πετύχουν 15% εξοικονόμηση στην κατανάλωση ενέργειας, δηλαδή 5% παραπάνω του στόχου, θα το δουν αυτό το επιπλέον 5% στον προϋπολογισμό τους, του επόμενου έτους.

Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο συστηματοποίησης της προσπάθειας εξοικονόμησης ενέργειας στο Δημόσιο θα αναπτύξουμε επιπρόσθετες δράσεις, που θα βοηθήσουν στην άμεση επίτευξη των στόχων μείωσης της κατανάλωσης.

Βασικό εργαλείο θα είναι ομάδες (task force), με ειδικούς ενεργειακούς αναλυτές. Οι ομάδες αυτές θα αναλαμβάνουν δράσεις όπως:

– Ενημέρωση, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση τόσο των ενεργειακών υπευθύνων ανά κτίριο όσο και των εργαζομένων

– Ενεργειακός έλεγχος ανά κτίριο και εφαρμογή ειδικής μεθοδολογίας για τη βέλτιστη διαχείριση ενέργειας

– Διαμόρφωση και εφαρμογή, πιλοτικά αρχικά, εξειδικευμένων ανά κτίριο διαδικασιών λειτουργίας

– Έλεγχος κατανάλωσης σε πραγματικό χρόνο και υποστήριξη των ενεργειακών υπευθύνων στη διερεύνηση δυνατοτήτων μείωσης κόστους

– Έλεγχος εφαρμογής των δράσεων μείωσης κόστους και συνεχής βελτίωση/προσαρμογή

Πηγή: ΑΠΕ – ΜΠΕ